

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

КВІТАНІЯ.

CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK polityczny, społeczny, ekonomiczny, i literacki

ia Dąbrowskiego. Cena 3 kop.

Redakcja Czestochowa: Aleja II Nr. 38, telefon Nr. 50, skrytka
 numer 125. Wieszki: 7-ej do 8-ej wieczorem.
 Redakcja: za artykuły, nieopłacone a gory cenę, honorarjów redakcja.
 i ogłoszenia w Czestochowie przyjmują wszystkie kłagarnie
 ra, Wierzbowa 8. Dom Handlowy L. i H. Metz i S-ka Krad. Przed. 53.
 ia 116. w Mokwio L. i E. Metz i S-ka, Biuro ogłoszeń I. Buchweitz,
 3. azowu B. Stańczyk, ul. Targowa Nr. 5.

CENA OGŁOSZEŃ:

Za jeden wiersz lub jego miejsce na
 1-szej stronie 30 k., na IV-ej 10 k.
 Reklamy i Nekrologia za wiersz 20 k.
 Nadsyłane za wiersz 50 kop.
 Ogłoszenia drobne po 3 kop. za wyraz.

czestochowski: na
 a pani Z. Mublikiej.
 ica Czestochow.

Prenumerata i sprzedaż „Gońca Czestochow.”
 w Dąbrowie p. Jan Dziekan, ulica Dębinki
 przy stacji D. Z. W. W. dom Szpigelmans.

Prenumeratę na „Gońca Czestochowski”
 i ogłoszenia w Rakowie przyjmuje
 pan Leon Plotrowski.

W teatrze miejscowym Wielkie Kinematograficzne przedstawienie

z następującym programem od 5 do 11 wieczór, w niedzielę i święta od 3 po poł.

Oddział I. **Cztery zatoki** (z natury); **Córka przewoźnika** (dramat); **Wybuch balonu** (bar. komiczne).
 Oddział II. **Bajka o brzydkim królewiczu** (w kolorach); **Epizod z wojny niemiecko-francuskiej** (dramat).
 Oddział III. **Chińskie cienie** (w kolorach); **Nieudana kradzież** (komicz.); **Burzliwe usposobienie** (bar. komicz.)
 Co tydzień zmiana programu.—Szczegóły w programach.—Ceny miejsc: 1-e miejsce 50 kop., drugie miejsce 30 kop. Krzesło w łozy po 50 kop. (Gale-
 rja 20 kop., dzieci, uczniowie i żołnierze płacą połowę. Dyrektor B. Zarzecki.

W teatrze „OAZA“ od Piątku 20 Listopada do 27 zmiana programu, między innymi

Nat Pinkerton, słynny agent śledczy.
Aferzysta (sensacyjny dramat)
Kopiec graniczny (dramat)
Piryneje Widoki, Typy i walka byków (z natury)

Od Administracji.

Wszystkich Tych Szan. Prenu-
 meratorów, którzy nie uregulowa-
 li dotąd zaległych rachunków, jak
 również prenumeraty za IV kwartał.
 Prosimy uprzejmie o taskawe wpla-
 cenie należności.

Lekarz dentysta Grejniec

przyjmuje codziennie od 10 rano do 1 i od 2 do
 7 po południu.
 i Aleja M 10, dom p. Rajcherowej, gdzie skład
 apteczny p. Neufelda, telefon № 108.

Sala gimnastyki i fechtunków

St. KIFFERA w „Tivoli”

tańsze Gabinet masaży, gymn. leczn. wyprostowy-
 wanie kręgosł. łożątek, elektryzacja i t. p.
 Gimnastyka dla dzieci (szwedzka) codziennie.

Po długoletniej praktyce

Gabinet Dentystyczny

Oko-Perlin

został przeniesiony na ulicę Teatralną № 13 w
 domu pani Kohn i otwarty od 9 rano do 1-ej po
 południu i od 2—6 wieczorem. 1558-12 5

Do wydzierżawienia

RESTAURACJA

przy nowej rzeźni

w Czestochowie, od 14 Stycznia 1909 r.

Oferty piśmienne prosimy składać pod adresem:
 Zarząd Tow. Akc. Rzeźni miejskich w Rosji, War-
 szawa Krakowskie Przedmieście № 5, lub Zarząd
 Rzeźni miejskiej w Czestochowie.
 1588—3—2 Skrzynka pocztowa № 50.

KALENDARZYK.

D, 21 Listopada.

Imiona chrześcijańskie: dziś Ofiarowanie N. M. P.,
 Alberta, jutro Coenili P. M.
 Wskazanie słońca: godz. 7 m. 31, zachód godz. 3 m. 59
 Ubytek dnia: 8 godzin 17 minut.
 Wiadomości historyczne: 1691: Narodziny Voltaire'a.—
 1708. Wyklęcie Mazepy. — 1870. Kapitulacja fortцы
 Hamm.

D-r Władysław Biegański.

(SYLWETKA JUBILEUSZOWA).

W dniu dzisiejszym przypada dwudziesto-
 pięcioletnie pracy lekarskiej D-ra Władysława
 Biegańskiego na drodze z. l. aznej Warszawsko-
 Wiedeńskiej. W roku 1905 przypadał jubileusz
 dr. Biegańskiego, jako lekarza.

D-r Wl. Biegański urodził się 28 kwietnia
 1857 roku w poznajskim. Gimnazjum w 1875
 roku ukończył w Piotrkowie, potem wydział
 lekarski uniwersyteckiego w 1880 r. Zaraz
 po skończeniu uniwersytetu wyjechał w cha-
 rakterze lekarza ziemskiego do gub. kaluskiej,
 gdzie przebył dwa lata. Część roku 1883 spe-
 dził w Berlinie i Pradze, a w końcu 1883 r.
 osiadł w Czestochowie i w krótkim czasie ob-
 jął obowiązki lekarza miejskiego, szpitalnego i
 kolejowego. Posadę lekarza miejskiego d-r B.
 w krótkim czasie porzucił, jako absorbującą go
 zbyt niu i cały czas wolny od praktyki dla chle-
 ba, poświęcił szpitalowi miejskiemu, w którym
 pozostawał aż do r. 1896.

Tu w tym nędznym prowincjonalnym
 szpitalu, pozbawionym środków elementarnych
 do studjów, młody wówczas lekarz, Biegański,
 wzór samouka, przez wyrwał pracę, niepo-
 spolite zamiłowanie nauki i wyjątkowe zdolno-
 ści umysłu zdobył sobie imię lekarza uczono-
 go, lekarza filozofa,—imię, znane nie tylko w
 naszej, względnie ubogiej lecz w literaturze
 wszechświatowej.

Z prac licznych d-ra Biegańskiego więk-
 szość stanowią obserwacje kazuistyczne, uwa-
 gi co do rozpoznawania, przebiegu itp. rozma-
 itych przypadków chorobowych przez autora ob-
 serwowanych. Prócz tego artykuły w pismach
 specjalnych treści filozoficznej itd.

Te niewielkie rozprawy zawsze wnoszą
 jednak coś nowego w zasób wiedzy, zawsze
 jakąś trafną i sprawdzoną uwagę, jakiś nowy
 punkt widzenia rzeczy choćby znanej poprze-
 dnio, jakiś wniosek ogólniejszy, wiążący odo-
 sobnione spostrzeżenia w całość syntetyczną.
 W każdym urywku prac tych znać obserwato-
 ra, który ma swoją odrębną indywidualność
 umysłową, głęboki krytycyzm i zdolność głę-
 bokiego logicznego myślenia.

Stawę swą jednak zawdzięcza dr. Biegański
 głównie dziełom większym, z których pierw-
 sze „Dyagnostyka różniczkowa”—była pierw-
 szą tego rodzaju oryginalną pracą polską—nie
 dość na tem—pracą jedną z najlepszych w li-
 teraturze lekarskiej wszechświatowej. Książka

ta stała się podręcznikiem niezbędnym całej
 polskiej lekarskiej młodzi, w krótkim czasie
 doczekała się trzech wydań,—rzecz niesłychana
 w naszych warunkach.

Inne dwie prace są: choroby zakaźne, lo-
 gika—logika medycyny, zagadnienia z dziedzi-
 ny biologji i inne.

Podziw wprost budzi ta olbrzymia płod-
 ność, ogromnej przytem wartości, tego cichego
 pracownika, który szereg lat wprost zawałony
 był pracą praktyczną; bo pomijawszy rozległą
 praktykę prywatną, miał Biegański jeszcze
 masę zajęcia jako lekarz oddziału kolei, jako
 lekarz szpitala, jako lekarz dwóch największych
 fabryk w Czestochowie: fabryki Bieszno i fa-
 bryki Motte, z których usunął się dopiero trzy
 lata temu.

Takie są zasługi Biegańskiego, jako leka-
 rza i uczonogo. H. id, jaki mu szczerze oddano
 w całym kraju w dniu jego 25-lecia pracy le-
 karskiej był jednym z radkich, szczerze za-
 pracowanych i zasłużonych.

Dr. Biegański zrodził się z naszym miastem
 jak nikt. Tu się ożenił, tu dwadzieścia kilka
 lat przepracował, tu w jego oczach i w wię-
 kszosci przypadków z jego współdziałaniem po-
 wstały wszystkie instytucje społeczne, w jego
 oczach rozrosła się ta miejscina z przed 25 cju
 lat na ogromne miasto handlowo-przemysłowe.
 Zna tu Biegańskiego każdy i on niemal wszy-
 stkich, przynajmniej dawniejszych Czestochow-
 ych mieszkańców. To też nie dziw, że czuje
 się tu dobrze, wśród swoich, że po krótko-
 trwałych wyjazdach na odpoczynek lub kura-
 cję z uczuciem ulgi i rozradowania wita tę
 swoją Czestochowę.

Zawsze spokojny, cichy z tą swoją zamy-
 sioną jakby w dal zapatrzoną twarzą, na której
 pogodą jaśniej, jest on druhem szczerym i
 życzliwym nie tylko braci lekarskiej, której ży-
 czliwość i szacunkiem się cieszy, lecz przyja-
 ciellem wogóle współbraci.

Dzielny pracownik, zacny człowiek, le-
 karz i obywatel kraju, niechaj przyjmie w tym
 dniu 25 lecia pracy swej, jako lekarz oddziału
 kolejowego, i od nas wyrazi uznania, czci
 uwielbienia. G. C.

Na marginesie.

Ministerjum wyznał i oświady w Wiedniu
 postanowiło wydać p. t. „Das Volkslied in O-
 sterreich“, zebraną i krytycznie opracowaną
 poezję i muzykę ludową wszystkich narodów
 należących do państwa austriackiego. Do tej
 pracy powołano ministerstwo komisję narodowe.
 l w Galicji po wstała taka komisja do zebra-
 nia i przygotowania do druku polskiej poezji i
 muzyki ludowej, a w skład jej weszli pp. Se-
 weryn Udział, inspektor szkolny w Podgórzu
 pod Krakowem, Szymon Matusiak, inspektor
 szkolny we Lwowie, Roman Zawiliski, dyrektor
 szkolny w Krakowie, Aleksander Saloni,
 nauczyciel seminarjum w Stanisławowie i jako
 reprezentant rządu dr. Antoni Zoll, starosta na-
 miesnictwa. Komisja ta, której przewodnictwem

RYDZEWSKI i S-ka
 Biuro Techniczne w Czestochowie, Teatralna 13.

Niema zimnych i wilgotnych mieszkań jeśli obsadzić w piecach
Ogrzewacze „WULKAN”,
 oszczędza 50% opatu, stale na składzie.

Wykonawcą wszelkich figur, portrety, ołtarze, roboty przy budowach kościołów, jako też i każde roboty w zakresie rzeźbiarstwa wcho-
 dzące, od najwytworniejszych do najwytworniejszych pod względem artystycznego wykonania, ze wszystkich krajowych i zagranic-
 nych prlina materiałów kamienia i drzewa. Dekoracje domów od ręki modelowane i wszelkie roboty stolarskie. Zakład podejm-
 ać wykonywać roboty w miejscowościach nieodległych, Informacje, rysunki kosztorysy na każde żądanie.

Zakład Artystyczny Rzeźbiarsko-Miniarski
 Kruszyński i Proszowski w Czestochowie,
 Aleja 1111

200,000. Cena 35-50-75 kop. 5 letnie. Hodowane własnym systemem. drzewka w 2 roku już owocują. Specjalistę i ogrodnicy uznali drzewka halnowskie za najlepsze w kraju. Polecam także sienne m. różę (20-50 kop. szt.) bzy szczepione i t. d. **Jesienne zamówienia od 10 rubli otrzymuje 100 truskawek (3 ruble) bezpłatnie.** Upraszam nie łączyć drzewek innych z drzewkami pewnej firmy, reklamującej i sprzedającej siarę gradem pobite i znaczące drzewka nie mające żadnej wartości. Ogrodnictwo „Halinów”. Czestochowa, Szkoła № 20. Katalogi bezpłatnie.

Najlepsza pora sadzenia.
Drzewka owocowe.

Sz. Szczawiński
w Czestochowie (obok Teatru)
Skład Win
DELIKATESÓW
i towarów kolonialnych
ogz. od 1878 r.

TELEFON NR 9.

Poleca z najlepszych okolic Tokaju
w wielkim wyborze
Wina Węgierskie
w oryginalnych beczkach, pół beczkach
na garnce i butelki.

Specjalność firmy

IMPORT
WIN
Węgierskich
i
Francuskich.

DRUKARNIA
i sklep materiałów piśmiennych
F. D. WILKOSZEWSKIEGO

w CZĘSTOCHOWIE, Aleja II № 38.
Przyjmuje do druku wszelkie obstalunki i wykonu-
wa starannie po cenach możliwie niskich.
Druki ozdobne i kolorowe, księgi buchalteryjne,
dzieła, afisze, klepsydry, blankiety, koperty.
Bilety wizytowe.
Na składzie: KSIĄŻKI MELDUNKOWE, książki i prośby do patent-
tów akcyjnych, plampoty, kontrakty, kwitrujące i t. p.
Sklep zaopatrzony w różne papiery i materiały piśmienne.
KALENDARZE na 1909 rok.

Stowarzyszenie Majstrów
Fabrycznych
gub **Piotrkowskiej**
Zawiadania P. p. członków, ze dnia
22 listopada w niedzielę o godzinie
8-ej rano w kościele parafialnym św.
Zygmunta odbędzie się nabór i
a o godz. 1-ej po południu nastąpi
poświęcenie lokalu przy ul. Dojazd
№ 19. Uprasza o liczne przybycie
1592-3-2
Komitet

SKŁAD KOLONIALNY
i zakład palenia kawy
JÓZEFA BOCHENKA
w Czestochowie i Aleja № 12.
Poleca Sz. Odbiorcom świeżo otrzymane
towary: sliwki bobiniackie, orzechy róż-
nego gatunku, migdały słodka wybiera-
ne, bari i t. p., i codziennie świeżo paloną
kawę. Polecają się Sz. Odbiorcom.
Z szacunkiem **Józef Bochenek.**

Do wynajęcia zaraz pokój dla przetrze-
osoby, stróż wskaze. Szkoła 9-piętro

Zawiadomienie.
Kancelaria Kursów Handlowych
Wacława NASSALSKIEGO

z d. 18 b. m. przeniesiona została do lokalu wła-
snego, Aleja II-ga № 24 dom Tow. Poz-Oszczednościowego,
II piętro od frontu. Wykłady rozpoczną się dnia 23-go b. m.
Zapisy przyjmują się w Kancelarii kursów codziennie od 6-7
wiecz., w Niedzielę od godz. 3 1/2 do 4 1/2 po poł. 1591-1-1

Trany świeże
otrzymał skład apteczny
prowizora farmacji
Stanisława Hamburga
Aleja II róg Teatralnej w Czestochowie

Biuro pośrednictwa i zleceń
„RENOMETR”
w Czestochowie, III-cia Aleja № 60.
Telefonu Nr. 138.

Przy najrozsądniejszym pośrednictwie i warunkach najdo-
godniejszych ułatwia i przeprowadza: sprzedaż, zamiany,
dzierżawy, parcelacje majątków ziemskich oraz sprzedaż
nieruchomości miejskich, wili, zakładów przemysłowych,
tak w Królestwie, jak Litwie, Rosji i zagranicą. Tamż
lokata kapitałów.

Znakomite **PIWO** z browarów
rygskich
„Waldszleschen”
POLECA
W. Rybiński, Krakowska 28.

Załad Stolarski
JANA BŁASZCZYKOWSKIEGO
Teatralna № 16 w Czestochowie,
przyjmuje roboty meblowe i budowlane;
i gotowe na składzie dychty i for-
niery. Ceny przystępne.

Uciekł byczek
prowadzony do szlachty, czarny, na
bicie latka biała. Ogrodowa № 77,
Ostrowski. 1596-2-2
5,000 2,000 rb. są do uleko-
wadzenia wania szaraz 8%. Biuro
„Renometr” III Aleja № 60.
Jest sklep do wydzierżawienia, Aleja III
№ 49. 1589-6-2

POCZOCZY. Pracownia poczoczy i
nadrabianie. Tanie bo w prywatnem
mieszkanu, Aleja II № 31 K. Kieszczyńska.

Magazyn OBUWIA
M. WESTINGA
II-ga Aleja № 16, dom p. Imicha
vis-à-vis Szpitala.
Poleca obuwie w wyborowym gatunku, najświeższych
fasonów.
Ceny przystępne. 20-4

watę, watki i kit
do **OKIEN**
POLECA
SKŁAD APTECZNY
Wacława ORZEŁ
w Czestochowie, III Aleja № 48.

Warszawska Fryzjerka
CZESANIE DAM
ROZALJA WEISSMAN
Czestochowa, I Aleja № 8
w podwórzu, lewa oficyna i piętro.
Wykonuje wszelką robotę fryzjerską:
sploty, loki, postizse i t. p., farbowanie
1505 włosów na różne kolory. 10-3

Warszawska Miejska
Szkoła Położnicza
kurs roczny, opłata 100 rub. w 2
ratach, zapis kandydatek trwa 2
rok.
Ilość uczennic ograniczona
Rok szkolny zaczyna się 1 Sierpnia
i 1 lipca. Podania i dowody składaj
w Wydziale Szpitalnym Magistratu
m. Warszawy. tamże należy się 25
cać po wszelkie informacje i egzami-
ustawy. 1058-3

SKLEP
galanteryjny
z powodu wyjazdu sprzedam na do-
brych warunkach z całym urządze-
niem, oraz mieszkanie przy sklepie.
Sklep w najlepszym punkcie. Egzy-
stuje kilka lat. Wiadomość w Redak-
cji Gońca. 1460-10-3

Sprzedaje się majątek przestrzeni 1800
morgów w odległości 14 wiorst od Czę-
stochowy, a od drogi żelaznej Herby-Czę-
stochowa 1/2 wiorsty. Majątek odpowiedni
dla parcelacji pomiędzy włościan i na letnie
mieszkanie. Majątek sprzedaje się w cało-
ści lub częściowo. Wiadomość Warszawa,
Bristol 124. 1582-10-3

Handlowiec branży kolonialno-winnej,
z kilkoletnią praktyką, poszukuje possa-
dy w handlu, biurowej lub jakiegokolwiek in-
nej. Oferty w Admin. dla „Handlowca.”

Dom z placem
2 ogrodami i zabudowaniami gospo-
darczymi, w pobliżu budującej się
stacji Herbsko-Kieleckiej, na Stron-
nie, jest do sprzedania. Wiadomość
w browarze „Bór”.
1610-2-1 J. Gawlikowski

Do prowadzenia częściowo sprzedaw-
realności w cenie
1,001,900 rubli na Liv-
Biuro „Renometr”
Czestochowie, poszukuje współnika z kapita-
5,000 tys. rub.

Potrzebne dwie zdolne pracownice na
jazd do Sosnowca. Wiadomość w Czę-
stochowie u kucharza Raszka o godz. 12
południe, lub 6 wieczorem. 1587-2